

‘enthousiasme’ poets je terug op. ‘Wereldbeeld’, ‘visie’ en ‘morele/sociale/politieke/maatschappelijk/ethische implicaties’ glippen onopgemerkt mee naar binnen. Dat zijn eerder mentale prothesen die zich niet en passant laten amputeren aan de drempel van de voordeur. Hoewel ik al gewent heb dat dat wel kon.

De eerste keer dat ik hardhandig met mijn snufferd op de al dan niet ethisch verantwoorde feiten werd gedrukt, was tijdens de finale-editie in Turnhout van vorig jaar. Aanvankelijk zag het er allemaal blijmoedig en aandoenlijk uit in de categorie dans. Hiphoppertje hier, discodansje daar, afgetopt met romige toefjes suikerspinballet. Het was een gloedvolle parade van tomeloze onschuld die naadloos aansloot bij alle hartverwarmende associaties die je maar kunt koesteren bij de al even hartverwarmende combinatie van ‘kind’ en ‘kunst’.

Tot ik die tingel hoorde. Een muziekintro die mijn glimlach bij het zien van al dat koddigs onmiddellijk bevroor. Op het podium stonden twee bontgeverfde meisjes van dertien jaar die een Oskar Schlemmer-geïnspireerde choreografie ten beste gaven. Mijn oog vond het geweldig, maar mijn oor kromp ineem. Want op de hakkende melodie van *Coin-Operated Boy* kreeg dit een wrange nasmaak. Aan wie dit underground hitje volledig voorbij is gegaan: het nummer in kwestie bezingt de geneugten van de mechanische mannenvervanger. Je hebt niet eens zoveel fantasie nodig om hier een ode in te zien op het attriboot dat met ronkende koosnaampjes zoals Tarzan of Rampin’ Rabbit het mooie weer maakt in de slaapkamer. De Dresden Dolls blijven volhouden dat het over ‘eenzaamheid’ gaat. Ja ja. Ik geloof een artiest graag, maar niet altijd op zijn woord. Ik hoopte tegelijkertijd dat de fleurige dametjes in kwestie dat wel hadden gedaan. Aan de jurytafel heerste er even een opgewonden sfeertje. Want eigenlijk was dit lekker theatraal, erg origineel en bijzonder gewaagd. Als kers op de taart werden het hypergenormaliseerde kindbeeld met bijpassende moralistische praatjes in de afgrond geduwd. Wat kan een mens nog meer van kunst verlangen? Maar na de kritische *afterglow* was het toch weer terug met beide voetjes op de grond. Had het tweetal wel een besef van dat liedje? Van hoe dit overkwam? Moet je dat zo in een bemoedigend bedoeld juryrapport zetten?

Bij consensus werd het op alle fronten een nee, en we klasserden het als een geïsoleerd geval van pardoes gevallen onschuld. In mijn hoedanigheid van persoon was ik daar blij om. In mijn hoedanigheid van professioneel vond ik het jammer. En weer terug als persoon voelde ik me lichtelijk goor, omdat ik als professioneel die geperverteerde spijt had laten wroeten in mijn morele achtertuin.

Dit jaar mocht ik naar de voorronde in Mechelen komen. Mijn eerste gedachte: yes!! Mijn tweede: linke soep. Die tuin was net terug aangeharkt.

Ik bedacht me achteraf dat ik misschien een paar badjassen had moeten meenemen. Die had ik dan op het podium kunnen gooien toen de kledingstukken in het rond vlogen, de minuscule glitterbroekjes tegen de heupen kletsten, en borsten en billen samendrilden tot een vlezige waas. Het publiek ging uit zijn dak bij het zien van al die hiphopparadijsvogels. Een middernachtelijk uurtje MTV was er niets bij. Daar kregen we nog gratis een bloemlezing uit een bedorven seksleven bovenop (in de categorie ‘txt on stage’), plus een verhit SM-gedicht (categorie: ‘txt’). Pardoes gevallen onschuld? Geïsoleerde gevallen? Niet helemaal weten waar ze mee bezig zijn?

Daar moet je sinds Mechelen bij mij niet meer mee afkomen. “Weet je, het is de tv”, zo hoorde ik langs vergoelijkende kanten. “Dan volgt de naäperij al snel.”

Kom, kom, het zijn de jaren tachtig niet meer. De dagen dat wij Neil Postman moesten napapegaaien over de verderfelijke invloed van de flickerkast op kind en gezin (de boektitels *The Disappearance of Childhood* en *Amusing Ourselves to Death* geven u zo al een eerste idee van Postmans gedachtegoed) zijn toch al lang voorbij. Daarnaast moet ik de eerste wetenschappelijk waterdichte studie nog zien die onomstotelijk bewijst dat De Media geheel op eigen houtje prille geesten kunnen bevuilen.

“Weet je, het is een revival van de jaren zeventig. Emancipatie en seksuele bevrijding enzo. Genot is er nu ook voor kinderen. Het ligt voor het grijpen!”

Och ja, dat is wat we sinds Ariel Levy (lees *Female Chauvinist Pigs*) cultureel ingeburgerd hebben onder de noemer ‘bimocultuur als subversief wapen van het botte soort’. Of dat ik die paar stoute dansroutines zou willen bestempelen als ondermijners van de sociale orde, nou nee. Of dat ik denk dat jongeren tussen dertien en negentien anders niet met seksueel genot bezig zouden zijn? Natuurlijk wel. Laten we ons niet naïever voordoen dan we zijn. Maar uiteindelijk gaat het helemaal niet om die kinderen op zich. Het gaat om hun eigenbeeld dat ze op ons reflecteren, en onze projectie van hen die we terugkaatsen. Blijkbaar zijn die twee niet compatibel. Noch in een netjes gemende atelierwerking van een jeugdtheater, noch in de hyperanarchie van een Kunstbende. Blijkbaar laten de diametrale moralen van de jaren zeventig en tachtig zich niet zomaar opklutsen tot een gladde massa. En dat zeg ik als kind van het grote mixdecennium, de jaren negentig. De tijd waarin morele dubbelzinnigheid de norm is geworden, en het zoeken blijft naar geschikte handvaten om die te tackelen wanneer ‘kunst’ en ‘kind’ in hetzelfde productieve kader vallen. Waarbij je constant in je achterhoofd moet houden: het gaat niet over hen. Het gaat over jou.